

Vergaderjaar 2014–2015

31 839

Jeugdzorg

Nr. 480

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 juli 2015

Met deze brief informeren wij u over een aantal specifieke onderwerpen uit het jeugdstelsel en de uitvoering van enkele moties en toezeggingen tijdens het Algemeen Overleg met uw Kamer op 29 april 2015 (Kamerstuk 31 839, nr. 471).¹ In deze brief gaan wij ook in op berichtgeving over wachttijden in de jeugdpsychiatrie, daarmee invulling gevend aan het verzoek van uw Kamer². Bij deze brief treft u twee bijlagen aan. Het gaat om de brief van de Transitie Autoriteit Jeugd naar aanleiding van onderzoek naar de tariefstelling³ en de onderzoeksrapportage naar de implementatie van de voogdijmethode⁴.

1. Algemeen beeld

Helderheid budgetten

Met het verschijnen van de mei-circulaire hebben gemeenten enkele weken geleden helderheid gekregen over de budgetten voor komend jaar en de wijze waarop de objectieve verdeling middels een ingroepad zal worden ingevoerd. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor gemeenten om de gesprekken over inkoop voor 2016 (en mogelijk de jaren daarna) met de aanbieders van jeugdhulp aan te gaan. Met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten hopen en verwachten wij dat gemeenten en aanbieders daarbij de inhoudelijke koers nadrukkelijk verbinden met de contractering.

¹ Deze brief sluit aan op de brief die 14 april 2015 naar de Tweede Kamer is verzonden (*Eerste maanden gedecentraliseerd jeugdstelsel*, Kamerstuk 31 839, nr. 465). Met deze tweede brief geven wij mede invulling aan de toezegging zoals gedaan tijdens het AO van 29 april jl. om de Kamer kwartaalsgewijs te rapporteren over relevante ontwikkelingen in het jeugdstelsel, en geven wij tevens invulling aan de door u verzochte voortgangsbrief.

² Verzoek als gedaan in de Regeling van Werkzaamheden van uw Kamer, d.d. 16 juni jl.

³ Conform toezegging aan uw Kamer tijdens het AO van 29 april jl.

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Positieve ontwikkelingen en ook nog slagen te maken

Ondertussen zien wij, onder andere tijdens werkbezoeken, hoe het gedecentraliseerde jeugdstelsel vorm begint te krijgen in de lokale praktijk. De voorbeelden van gezinnen met ingewikkelde problematiek waar samen met het gezin snel tot goede maatwerkoplossingen wordt gekomen, zijn geen uitzondering. Tegelijkertijd zien we dat gemeenten en aanbieders op verschillende onderdelen van het jeugdstelsel processen aan het inregelen zijn. In de eerste maanden is ervaring opgedaan waarbij zichtbaar is geworden dat de basis staat, dat jeugdhulp wordt verleend, maar dat er op veel plekken in het land ook nog slagen zijn te maken.

Monitor Transitie Jeugd: 90 meldingen in het tweede kwartaal

Dat blijkt ook uit de signalen van cliënten, zoals die worden gemonitord via de Monitor Transitie Jeugd, een initiatief van LOC, MEE, Ieder(in), Zorgbelang, LPGGZ en UwOuderplatform. In onze brief van 14 april jl. bleek dat in het eerste kwartaal 139 meldingen bij deze monitor waren binnengekomen. Op dit moment zijn dat 229 meldingen, waarmee in het tweede kwartaal 90 meldingen via de monitor zijn gedaan. De inhoud van de meldingen in het tweede kwartaal sluit deels aan op de inhoud van de meldingen in het eerste kwartaal. De nodige klachten liggen op het terrein van de informatievoorziening. De Staatssecretaris van VWS heeft hiervoor op 17 juni jl. aandacht gevraagd van de VNG.

Verbetering administratieve processen en privacy

Op basis van in het veld geïnventariseerde knelpunten en oplossingsrichtingen hebben gemeenten, verenigd in de VNG, en zorgaanbieders, verenigd in het samenwerkingsverband iZA⁵ – op verzoek van de Staatssecretaris van VWS – een werkagenda informatievoorziening en terugdringen administratieve lasten opgesteld. Doel hiervan is het door gemeenten en zorgaanbieders optimaal inregelen van het digitale gegevensverkeer, het voorkomen van rechtmatigheidsrisico's en het beperken van administratieve lasten. Inzet van zowel gemeenten, zorgaanbieders en Rijk is zoveel mogelijk standaardisatie en het tegengaan van onnodige diversiteit. Juist onnodige diversiteit versterkt het risico van stijging van administratieve lasten en risico's ten aanzien van rechtmatigheid. Deze acties sluiten aan op de motie van mevrouw Voortman en mevrouw Ypma over een standaard voor verantwoordingsinformatie, welke is aangenomen door uw Kamer op 2 juli jl. Bovendien sluiten deze acties aan op de in eerdere debatten gedane toezeggingen aan mevrouw Van der Burg ten aanzien van meer sturen op outcome.

De werkagenda bevat verbeterpunten voor de korte en voor de lange termijn.

Verbeterpunten voor de korte termijn (2015 en 2016):

- prioriteit geven aan implementatie nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling en de doorvertaling daarvan naar procesafspraken, administratie, informatievoorziening en -uitwisseling;
- aansluiting van aanbieders en gemeenten op de aangepaste infrastructuur en het gebruik van de ontwikkelde standaardberichten;
- ontwikkelen op landelijk niveau van een handreiking voor het veld om problematiek met betrekking tot de vaststelling van rechtmatigheid te voorkomen.

⁵ Project iZA – informatievoorziening Zorgaanbieders – werkt namens de brancheorganisaties van zorgaanbieders (ActiZ, VGN, GGZ Nederland, BTN, Federatie Opvang, Jeugdzorg Nederland).

Werkagenda voor de langere termijn (gericht op 2017 e.v.):

- samen met gemeenten, aanbieders, zorgverzekeraars en andere partijen die daarin een rol spelen gaan verkennen hoe de uitvoering, in relatie tot de beoogde vernieuwing van zorg en ondersteuning verdergaand kan worden vereenvoudigd. Bij het ontwerpen van dit streefbeeld dient aansluiting en inspiratie te worden gezocht bij de zich de komende jaren ontwikkelende praktijk;
- verkenning naar verdere beperking van de administratieve lasten voor de cliënt en het versterken van zijn «informatiepositie». Het versterken van de informatiepositie van de cliënt is van belang om de zelfredzaamheid en regie van de cliënt te versterken.

Naar aanleiding van zorgen van het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) over het opnemen van persoonsgegevens op de facturen van hulpverleners met een geheimhoudingsplicht is de afgelopen periode overleg gevoerd met Cbp.

Gemeenten hebben deze gegevens nodig voor de administratieve verwerking en monitoring van zorg. Het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) heeft aangedrongen op een steviger juridische grondslag voor het verstrekken van deze gegevens aan gemeenten. Om misverstanden tegen te gaan en duidelijkheid te verschaffen aan alle betrokken partijen wordt de grondslag voor die gegevensverwerking in de Jeugdwet verduidelijkt in de Veegwet die uw Kamer onlangs is voorgelegd. Het Cbp heeft inmiddels positief advies gegeven over de tweede nota van wijziging Veegwet, waarin de grondslag voor BSN op de factuur wordt geregeld. VNG en Rijk zijn nog met Cbp in gesprek over de tussenliggende periode voordat de Veegwet in werking is getreden.

Vernieuwing in het jeugdstelsel

Voor het jeugdstelsel is het van belang om bij het inregelen van het systeem, te komen tot de noodzakelijke vernieuwing. Bij onze kwartaalrapportage over de eerste maanden van het gedecentraliseerde jeugdstelsel van 14 april jl. hebben wij u de vernieuwingsagenda toegezonden met daarin de thema's voor vernieuwing. Wij willen gemeenten en aanbieders daar nu zoveel mogelijk de ruimte voor geven omdat dit maatwerk vraagt. Rijk en VNG ondersteunen hierbij op het moment dat dit gewenst is.

De voortgang van de transformatie heeft de Staatssecretaris van VWS op 17 juni jl. in een tweetal overleggen met branches, cliëntorganisaties en wethouders besproken. Tijdens deze besprekingen bleek een groot commitment bij de partijen om de nodige vernieuwingen samen te realiseren. De concrete ervaringen van jeugdigen en gezinnen met de vernieuwingen in jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning zijn uiteindelijk de belangrijkste toetssteen voor het slagen van de transformaties in het sociaal domein. Om die reden is het essentieel dat gemeenten hun inwoners bij de voorbereiding en uitvoering van de transformaties blijven betrekken.

2. Berichtgeving over wachttijden in de jeugdpsychiatrie

In de Jeugdwet is bepaald dat gemeenten de plicht hebben om passende jeugdhulp te leveren aan jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben. Het is nu aan gemeenten en aanbieders om samen aan deze wettelijke bepaling invulling te geven. De berichtgeving dat er sprake is van oplopende wachttijden in het bijzonder voor jeugdpsychiatrie⁶, heeft de Staatssecretaris van VWS op 17 juni besproken met de Vereniging van

⁶ Zie ook de schriftelijke antwoorden van de Staatssecretaris van VWS 17 juni jl. op vragen over de jeugd-ggz in Almere (Aanhangsel Handelingen II 2014/15, nr. 2623).

Nederlandse Gemeenten (VNG), landelijke koepels van jeugdhulpaanbieders, beroepsverenigingen en cliëntenorganisaties. Op 18 juni is daarnaast met de VNG gesproken over de berichtgeving over oplopende wachttijden⁷.

Tijdens deze overleggen is naar voren gebracht dat gemeenten en aanbieders tijd nodig hebben om met elkaar de processen rond de toewijzing van jeugdhulp te optimaliseren. Ook de wijze van inkoop kan een rol spelen. Net als bij zorgverzekeraars zal de door gemeenten ingekochte jeugdhulp afwijken van de werkelijke ontwikkeling van de jeugdhulpbehoefte.

In de gevoerde overleggen hebben partijen bevestigd dat altijd scherp wordt gekeken of er geen kinderen tussen wal en schip vallen. Dat wordt per individueel kind bekeken. Op het moment dat bij een bepaalde aanbieder geen plek is, wordt gekeken of er plek is bij een andere aanbieder. De VNG en de branches gaven aan op lokaal en regionaal niveau met elkaar in overleg te zijn over het proces van doorverwijzen. Ook wordt bekeken of er daadwerkelijk meer nodig is van bepaalde vormen van jeugdhulp en op welke manier gerichte informatie over vraag en aanbod van jeugdhulp tussen regio's kan worden uitgewisseld. De VNG geeft aan dat kinderen die moeten wachten op zware jeugdpsychiatrie in de tussentijd wel ambulante hulp krijgen. Met de VNG hebben wij afgesproken in de eerst volgende periodieke uitvraag bij gemeenten navraag te doen naar de ontwikkeling van eventuele wachtlijsten.

Tot slot geven verschillende landelijke koepels aan dat voor bepaalde specialistische vormen van jeugdhulp reeds voor de decentralisatie een wachtlijst bestond. De partijen die deze specifieke wachtlijstproblematiek aangaat, werken aan oplossingen (het gaat bijvoorbeeld om specifieke vormen van hulp voor bepaalde eetstoornissen).

3. Vraagstuk gedwongen hulp aan kwetsbare jongeren vanaf 18 jaar

Tijdens de plenaire vergadering van donderdag 21 mei jl. heeft het lid Ypma (PvdA) ons verzocht in te gaan op het Amendement Bergkamp⁸ en het rapport van de Kinderombudsman «Ik kan het (niet) zelf», over de continuering van (gedwongen) hulp aan kwetsbare jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken⁹. In deze passage geven wij een reactie op het rapport van de Kinderombudsman, waarbij wij ook ingaan op het amendement.

De Kinderombudsman doet in zijn rapport een groot aantal aanbevelingen aan gemeenten, jeugdbeschermers en hulpverleners die kunnen bijdragen aan de continuering van de zorg na het 18^e jaar. De Kinderombudsman doet daarnaast aan onze ministeries de aanbeveling om te onderzoeken of een juridische maatregel ontwikkeld moet worden voor gedwongen hulpverlening aan 18-jarigen die geen hulp willen en dit wel nodig hebben.

In het (jeugd)strafrecht bestaat sinds de inwerkingtreding van het adolescentenstrafrecht, voor 18- tot 23-jarigen de mogelijkheid tot verplichte jeugdhulpverlening. Bij de civiele jeugdbescherming bestaat

⁷ Hiermee heeft de Staatssecretaris van VWS ook invulling gegeven aan de toezegging uit het mondelinge vragenuur met uw Kamer op 16 juni jl. (Handelingen II 2014/15, nr. 96, vragen van het lid Kooiman over wachtlijsten jeugdzorg)

⁸ Kamerstuk 33 841, nr. 82

⁹ Het rapport is te raadplegen op www.dekinderombudsman.nl

een dergelijke mogelijkheid niet. Het gaat hier immers niet om straf, maar om het beschermen van een jongere. Het uitgangspunt is dat een jongvolwassene primair zelf moet kunnen beslissen over de eigen veiligheid en de behoefte aan zorg.

De Kinderombudsman concludeert dat de knip in hulpverleningssystemen tussen minderjarig en meerderjarig, en het wegvallen van jeugdbescherming bij 18 jaar voor kwetsbare jongeren ongunstig uitpakt: zij zijn na hun 18^e jaar nog niet in staat om geheel zelfstandig te functioneren en zelfstandig te beslissen of ze al dan niet hulp nodig hebben. Wij onderschrijven deze zorg van de Kinderombudsman.

Het staat buiten kijf dat gemeenten en hulpverleners een belangrijke taak hebben om er voor te zorgen dat er geschikte hulp, ondersteuning en begeleiding voor deze groep is, en dat tijdig met hen wordt bezien wat zij nodig hebben. Dit sluit aan bij het amendement Bergkamp op de Jeugdwet, dat door de Tweede Kamer is aangenomen. Dit amendement bewerkstelligt dat gemeenten in hun beleidsplan aandacht besteden aan de continuïteit van zorg voor jongeren die na hun 18^e (of, in bepaalde gevallen, 23^e) geen zorg meer kunnen krijgen op basis van de Jeugdwet, maar nog wel zorg nodig hebben.

Er zijn daarnaast verschillende initiatieven genomen met betrekking tot deze problematiek. Ten eerste verzamelt het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) «best practices» onder gemeenten over doorlopende zorg voor jongeren na het 18^e levensjaar. Het NJI inventariseert onder andere hoe de veiligheid en de bescherming van de 18 plussers goed geborgd is door lokale partners en of er geen jongeren buiten de boot vallen. Ten tweede wordt er door de Vrije Universiteit een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden en onmogelijkheden voor het verlenen van (verplichte) hulp aan risicojongeren die meerderjarig worden.

Wij zijn voornemens u in de najaarsrapportage over het jeugdstelsel over de voortgang op dit onderwerp te informeren.

4. Aansluiting jeugdhulp – passend onderwijs

Gemeenten en onderwijsinstellingen moeten samenwerken aan een goede aansluiting tussen jeugdhulp en passend onderwijs. Deze samenwerking is nodig om kinderen optimaal te kunnen ondersteunen. Onderdeel van deze samenwerking is het onderwijzorgarrangement. De Staatssecretaris van OCW heeft uw kamer bij brief van 12 juni jl. mede namens de Staatssecretaris van VWS geïnformeerd over de gesprekhandleiding opgesteld voor scholen en ouders met de route om te komen tot een onderwijzorgarrangement (Kamerstuk 31 497, nr. 169). In de handleiding – die online beschikbaar is gesteld voor scholen en ouders¹⁰ – wordt rekening gehouden met de inzet van extra zorg op school vanuit de Wlz, de ZvW en de Jeugdwet¹¹. Indien school en ouders samen niet tot een passend onderwijzorgarrangement kunnen komen, kunnen zij terecht bij onderwijzorgconsulenten.

Vervolg op toezegging in het kader van specifieke casus

Met de inzet van deze onderwijzorgconsulenten vanaf 1 augustus gaan wij er vanuit dat in het nieuwe schooljaar de zorg en ondersteuning op school goed geregeld wordt, ook bij knelpunten. In het algemeen overleg

¹⁰ De handleiding is onder meer te downloaden op www.passendonderwijs.nl.

¹¹ Hiermee hebben wij u geïnformeerd over de handleiding voor ouders, zoals toegezegd tijdens het AO van 29 april jl.

wijkverpleging van 1 juli jongstleden heeft de Staatssecretaris van VWS toegezegd voor de zomer een terugkoppeling te sturen van het gesprek met de Staatssecretaris van OCW over de casus Lasse en de inzet van ondersteuning en zorg op school in zijn algemeenheid. Hierbij informeren wij u over de uitkomsten van dit gesprek.

Met betrekking tot de casus Lasse is een gesprek gearrangeerd tussen zorgverzekeraar Achmea en onder andere de moeder en de wethouder, waarin afspraken zijn gemaakt over de zorg en ondersteuning op school voor Lasse. De uitvoering van deze afspraken wordt nauwgezet gevolgd.

Indien zich voor 1 augustus onverhoopt nog andere casussen voordoen zoals die van Lasse, zal er overleg tussen OCW en VWS plaatsvinden om te beoordelen welke stappen nodig zijn om de zorg op school goed te regelen. Het Rijk kan dan bijvoorbeeld een bemiddelende rol spelen in het bij elkaar brengen van de verschillende partijen, zoals in de casus Lasse is gebeurd.

5. Onderzoek tariefstelling

In de bijgevoegde brief van de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) wordt een overzicht gegeven van de prijzen jeugdhulp die bij de aanbesteding / inkoop 2015 tot stand zijn gekomen¹².

Over het algemeen komt de door de TAJ geconstateerde prijsontwikkeling voor de jeugdhulp 2015 ten opzichte van de prijzen 2014 in redelijke mate overeen met de in het macrobudget opgenomen taakstelling voor 2015 van circa 3%. Uitzondering hierop vormt de prijsontwikkeling bij de gesloten jeugdzorg (Jeugdzorg^{plus}). Bij deze vorm van jeugdhulp neemt de prijs in 2015 licht toe ten opzichte van 2014. Dit wordt veroorzaakt doordat de «beschikbaarheidsfunctie» van deze vorm van jeugdhulp met ingang van 2015 in een aantal regio's wordt ingevuld door een toeslag in de prijs. In het verleden werd dit ingevuld door een marge in de capaciteit aan te houden.

6. Onderzoek implementatie voogdijmethode

Medio 2014 hebben de voormalige Bureaus Jeugdzorg (de huidige Gecertificeerde Instellingen; hierna GI's) de implementatie van de methode voogdij afgerond. De methode voogdij is in de periode 2007–2009 ontwikkeld naar aanleiding van een in 2003 uitgebracht rapport van de Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (hierna: de Inspectie)¹³. Uit dit inspectierapport bleek dat er geen duidelijke visie bestond op voogdij en de werkwijze van de voogd. Ook de rapportage en dossiervorming voldeden niet volledig aan de eisen van volledigheid en transparantie. Tot slot bleek er bij de voogdijwerkers onduidelijkheid te bestaan over hun rol. Op basis van de aanbevelingen van de inspectie is een visiedocument over voogdij en een daarop gebaseerde werkmethode ontwikkeld. Deze nieuwe werkmethode is in de periode van medio 2012 tot medio 2014 door de GI's geïmplementeerd.

Om een beeld te krijgen van de stand van zaken na de implementatie heeft Regioplan in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC), onderzoek gedaan naar de werking van de methode voogdij in de praktijk. Met deze brief bieden wij uw Kamer het onderzoek van Regioplan aan.

¹² Hiermee geven wij invulling aan de toezegging gedaan tijdens het AO van 29 april jl.

¹³ Kamerstuk 28 606, nr. 14

Het onderzoek laat zien dat de methode bij alle GI's is geïmplementeerd. In vergelijking met de situatie die de Inspectie in 2003 constateerde, is nu in grotere mate sprake van een systematische, gestandaardiseerde en transparante werkwijze in de voogdij. Het rapport wijst naast deze positieve ontwikkeling voor de voogdij ook op een aantal aandachtspunten in de uitvoering, bijvoorbeeld het volledig invullen van het voogdijplan en het werven van burgervoogden.

Geconcludeerd kan worden dat in de uitvoering van de voogdij een positieve ontwikkeling in gang is gezet. Daarnaast is er ruimte voor verbetering en doorontwikkeling in de uitvoering; de methode is immers kort geleden geïmplementeerd. Naarmate langduriger ervaring wordt opgedaan met de nieuwe methode zal, net als dat bij de invoering van de Deltamethode het geval was, naar verwachting de termijn waarop de voogdij kan worden overgedragen aan de pleegouder verder verkort kunnen worden.

Het rapport is met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna VNG) en Jeugdzorg Nederland gedeeld. Via de verschillende communicatiekanalen van de VNG en de website *voordejeugd.nl* wordt het rapport de komende tijd onder de aandacht van de gemeenten gebracht. In opdracht van Jeugdzorg Nederland is vanaf begin 2015 gewerkt aan een update van de methode voogdij. Bij de update is rekening gehouden met de uitkomsten van de evaluatie. Ten slotte is de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie voornemens om in het kader van de vernieuwing van de jeugdbescherming en jeugdreclassering de voogdij een impuls te geven. De gedachte gaat uit naar een pilot om meer burgervoogden te werven.

Toetsende taak van de Raad voor de kinderbescherming

In de herziene kinderbeschermingswetgeving is voorzien in een nieuwe taak voor de Raad voor de Kinderbescherming, namelijk de toetsende taak voogdij. Deze taak is geruime tijd geleden bij de ontwikkeling van de kinderbeschermingswetgeving opgenomen, in reactie op het eerder genoemde rapport van de Inspectie uit 2003 over de uitvoering van de voogdij.

In 2014 is besloten om de bepaling over de toetsende taak voogdij vooralsnog niet in te voeren, maar eerst het onderzoek naar de uitvoering van voogdijen af te wachten¹⁴. Gezien de positieve resultaten in de uitvoering van de voogdij is het op dit moment vooralsnog niet opportuun om deze bepaling in werking te laten treden. Indien de uitvoering van de voogdij in de toekomst daar aanleiding toe geeft, heeft het de voorkeur om het toetsen van de kwaliteit van de voogdij anders vorm te geven; bijvoorbeeld met gericht vervolgonderzoek. Tot slot is er uiteraard ook de toezichthoudende taak vanuit de Inspectie Jeugdzorg.

7. Cijfers Jeugdbescherming 2014

Tijdens het Algemeen Overleg met uw Kamer op 29 april jl. heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie u toegezegd de aantallen ondertoezichtstellingen en voogdij in 2014 naar uw Kamer te sturen. De cijfers zijn op basis van de regeling beleidsinformatie geleverd door de voormalige bureaus jeugdzorg (BJZ) en landelijk werkende instellingen (LWI). Zoals gebruikelijk melden wij u de stand van zaken op 31 december van het betreffende jaar. Wij kunnen u berichten dat het aantal OTS-en aan het einde van 2013 28.511 bedroeg en einde 2014 26.453. Een afname

¹⁴ Kamerstuk 32 015, G

van 7,2%. In 2013 was sprake van een afname van 7,3%. De daling van het aantal OTS-en blijft zich onverminderd doorzetten.

In het aantal voogdijen zien wij de afgelopen jaren een toename die zich ook in 2013 en 2014 doorzet. Aan het einde van 2013 waren er 8.475 cliënten in begeleiding, eind 2014 waren dit er 9.006 (een toename van 6,3%). De toename in 2013 was bijna 4,0%.

Het aantal uithuisplaatsingen laat een neergaande trend zien: van 11.796 in 2012 naar 10.578 in 2013 en 9.152 in 2014. Dit is deels het gevolg van de daling van het aantal cliënten in de jeugdbescherming. Maar ook los daarvan is sprake van minder uithuisplaatsingen.

De gemiddelde doorlooptijd tussen de datum waarop de kinderrechter een maatregel uitspreekt en het eerste contact van de gezinsvoogd met de cliënt is ten slotte verder verkort; in 2013 was dit in 51% van de gevallen binnen één week, in 2014 was dit in 63% van de gevallen. Een aanzienlijke verbetering.

8. Eindbericht commissie Rouvoet

Op 17 juni jl. heeft de commissie *Voorkomen Seksueel Misbruik in de Jeugdzorg*, onder voorzitterschap van oud-minister André Rouvoet, haar Eindbericht aangeboden aan Jeugdzorg Nederland. De Commissie Rouvoet is verheugd over de resultaten die jeugdzorgorganisaties hebben geboekt bij de invoering van het Kwaliteitskader «Voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg» dat de commissie in 2013 vaststelde.

De commissie Rouvoet is positief over de in de afgelopen twee jaar door de organisaties voor jeugdhulp en jeugdbescherming behaalde resultaten. De commissie noemt het bijzonder dat, in aanmerking genomen dat zich grote veranderingen binnen het jeugdstelsel hebben voltrokken, hoe goed de sector de aandacht voor het Kwaliteitskader heeft weten vast te houden. De commissie is van oordeel dat het belangrijkste probleem, de handelingsverlegenheid in situaties waarin seksualiteit aan de orde is, in belangrijke mate is weggenomen. De commissie geeft een aantal aanbevelingen voor de verankering en verbreding van de aanpak.

Het Eindbericht is inmiddels door Jeugdzorg Nederland aangeboden aan de Vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Tweede Kamer.

9. Aanpak criminele Jeugdgroepen

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft in het algemeen overleg criminele jeugdgroepen op 9 april 2015 (Kamerstuk 28 684, nr. 442) twee toezeggingen gedaan, te weten:

1. Na te gaan welke mogelijkheden bestaan om gerichte maatregelen uit het strafrecht toe te passen in het civielrecht;
2. Met de Staatssecretaris van VWS te overleggen over de inzet van effectieve methoden en het verbeteren van de toepassing van de Verwijsindex risicojongeren.

Vanwege diens betrokkenheid geven wij hieronder mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie een reactie op beide toezeggingen.

De strafrechter kan aan jeugdigen gedragsinterventies opleggen. Deze gedragsinterventies zijn evidence based en worden getoetst op hun effectiviteit. Deze gedragsinterventies kunnen ook binnen civielrechtelijk kader al worden uitgevoerd. Zij zijn niet beperkt tot het jeugdstrafrecht. Multidimensional Treatment Foster Care (MTFC) wordt bijvoorbeeld in het

civielrechtelijke kader ingezet op het moment dat een (voorwaardelijke) gesloten plaatsing overwogen wordt of al is ingezet en in het strafrecht als bijzondere voorwaarde in het kader van voorwaardelijke detentie, gedragsbeïnvloedende maatregel of in het kader van een voorwaardelijke PIJ. Andere voorbeelden zijn Functional Family Therapy en Multi System Therapy. Bij de decentralisatie van de jeugdzorg is bij de VNG een raamcontract afgesloten voor de inkoop van enkele systeemgerichte gedragsinterventies. Gemeenten bepalen in het kader van de jeugdhulp in gedwongen kader, na overleg met de GI, welke interventies worden ingekocht.

Sinds 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdreclassering en de jeugdhulp. Jeugdreclassering mag daarbij alleen worden uitgevoerd door daarvoor gecertificeerde instellingen. De gemeente is ook verantwoordelijk voor de jeugdhulp die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing, ook bij schorsing van de voorlopige hechtenis. Ook de jeugdhulp aan een jongvolwassene (tot 23 jaar) die voortvloeit uit een veroordeling volgens het jeugdstrafrecht valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarnaast zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp in het kader van nazorg na verblijf van de jeugdige in een JJI. De directeur van de JJI is bevoegd die nazorg te bepalen. Voor de jeugdhulp die de gecertificeerde instelling aanvullend op het vonnis wil inzetten, is de gemeente ook verantwoordelijk, maar daarover zal de GI wel eerst met de gemeente moeten overleggen.

Op 15 juni 2015 (Kamerstuk 28 345, nr. 136) hebben wij uw Kamer schriftelijk geïnformeerd over de voortgangsrapportage van geweld in afhankelijkheidsrelaties. In die brief hebben wij uw Kamer ook geïnformeerd over de evaluatie van de Verwijsindex risicojongeren (VIR) en over de wijze waarop het Rijk de toepassing van de VIR de komende jaren zal bevorderen.

10. Tot slot

Met deze brief hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de voortgang op een aantal onderwerpen binnen het jeugdstelsel. In de zomer ontvangt u de uitkomsten van het onderzoek inzake de Ouderbijdrage. In oktober ontvangt u de najaarsrapportage over het gedecentraliseerde jeugdstelsel. Daarbij gaan wij in op de eerste CBS-cijfers over het jeugdhulpgebruik en ontvangt u het aan uw Kamer toegezegde onderzoek naar de werking van de toegang. Ook zullen wij u dan informeren over de voortgang die is geboekt rond het vraagstuk van continuering van (gedwongen) hulp aan kwetsbare jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff